



KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza GORZECOWSKIEGO
w Przemyślu
ul. Mickiewicza 34, 37-700 Przemyśl

BIESZCZADZKI ODDZIAŁ STRAŻY GRANICZNEJ	
Kancelaria Jawną	
Nr	BI-NK/1827/15/W
Zał.	— str.
16. MAR. 2015	
Wpłynęło	

Przemyśl, dnia 13. marca 2015r.

Egzemplarz nr 2.

Pani mjr SG Dorota SZLACHCIC

Naczelnik Wydziału – Kierownik
Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców
w Przemyślu

Sprawozdanie z kontroli poza planem w trybie uproszczonym

- I. **Podmiot kontrolowany:** Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców w Przemyślu, ul. Mickiewicza 34, 37-700 Przemyśl.
- II. **W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki kontrolowanej pełnili:**
- ppłk SG Marek OSETEK (do dnia 10.10.2014r.),
 - mjr SG Dorota SZLACHCIC.
- III. **Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:**
- por. SG Wojciech OGRODNICZAK – kierownik zespołu – starszy specjalista Sekcji Koordynacji i Nadzoru Wydziału do Spraw Cudzoziemców BiOSG, upoważnienie nr 2/1/2014 z dnia 5 lutego 2015r.,
 - chor. sztab. SG Małgorzata STRZYŻ – specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego BiOSG, upoważnienie nr 2/2/2015 z dnia 5 lutego 2015r.
- IV. **Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach:** 05.02 – 02.03.2015r. (z przerwą w wykonywaniu czynności kontrolnych w dniach wolnych i ustawowo wolnych od pracy).
- V. **Zakres, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:**
- Kontroli poddana została działalność kontrolowanej jednostki w zakresie:
- legalności pobytu cudzoziemców w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Przemyślu,
 - legalności zwalniania cudzoziemców ze Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu,
 - prawidłowości sporządzania i obiegu dokumentacji służbowej w powyższym zakresie.
- Okres objęty kontrolą od 01.07.2014r. do 31.01.2015r.
- VI. **Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych.**

W dniu 05.02.2015r. do Komendanta BiOSG wpłynęło drogą telefaksową pismo z Sądu Okręgowego w Przemyślu IV Wydział Penitencjarny i Nadzoru Nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych, zawierające notatkę urzędową dotyczącą przekazania Sędziemu Penitencjarnemu¹ przez funkcjonariuszy BiOSG¹ informacji o nieprawidłowościach jakie ich zdaniem mają miejsce w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Przemyślu¹. Do przedmiotowego pisma dołączona była informacja skierowana dnia 03.02.2015r. przez, do p.o. Naczelnika Wydziału – Kierownika SOC (przesłana za pośrednictwem

¹ Zwany dalej SOC

elektronicznej poczty wewnętrznej SG). W powyższej informacji podniesione są dwa przypadki, w których zdaniem mjr¹ [redacted] nie nastąpiło zwolnienie cudzoziemca z SOC w trybie art. 406 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach², pomimo wydania przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców decyzji ostatecznych o uchyleniu w całości decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu. Ponadto ww. podnosi, że w jednym z powyższych przypadków (ID 192/14) cudzoziemiec został zwolniony z SOC bez wydania przez Komendanta BiOSG postanowienia o zwolnieniu oraz nakazu zwolnienia z SOC. Z powyższą informacją Komendant BiOSG zapoznał się dnia 04.02.2015r.³

W związku z powyższym Komendant Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w dniu 05.02.2015r. zarządził przeprowadzenie kontroli w trybie uproszczonym.

Do oceny obszaru objętego kontrolą przy wykorzystaniu profesjonalnego osądu kontrolera, przyjęto próbę 20% akt cudzoziemców osadzonych w SOC od dnia 01.07.2014r. do dnia 31.01.2015r. Przedmiotowej oceny dokonano przy zastosowaniu kryteriów legalności i rzetelności. W kontekście powyższego, wykonywanie w SOC zadań w zakresie legalności pobytu i zwalniania cudzoziemców oraz sporządzania i obiegu dokumentacji służbowej w powyższym zakresie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**⁴. Podstawą przedmiotowej oceny są poniżej przedstawione ustalenia.

W okresie objętym kontrolą w SOC obowiązywał Wewnętrzny Podział Zadań Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu, zatwierdzony przez Komendanta BiOSG w dniu 03.07.2014r. Zgodnie z zapisami zawartymi w powyższym dokumencie SOC kieruje Naczelnik Wydziału – Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu⁵, przy pomocy zastępców oraz kierowników sekcji. Jest on przełożonym wszystkich funkcjonariuszy i pracowników SOC oraz sprawuje bezpośredni nadzór merytoryczny nad realizacją zadań przez sekcję konwojową. Zgodnie z zapisem szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień, naczelnik wydziału, sprawuje nadzór nad realizacją obowiązków przez funkcjonariuszy i pracowników wydziału. Bezpośredni nadzór merytoryczny nad realizacją zadań przez sekcję edukacyjno – wychowawczą i sekcję obsługi administracyjnej cudzoziemców sprawuje Zastępca Naczelnika Wydziału ds. Cudzoziemców Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu⁶. Zadania związane z pobytem cudzoziemców w SOC, w tym prowadzeniem dokumentacji w tym zakresie, monitorowaniem stanu toczących się wobec osadzonych cudzoziemców postępowań, a także przygotowywaniem wniosków o przedłużeniu pobytu cudzoziemca w SOA, jak również przygotowywaniem dla Komendanta BiOSG materiałów niezbędnych do podjęcia decyzji w sprawie wydania postanowienia o zwolnieniu cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka – przypisane są Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców. Powyższe posiada odzwierciedlenie w zapisach zawartych w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień. Zarówno naczelnik wydziału jak i jego zastępcy posiadają pisemne upoważnienia Komendanta BiOSG do:

- podpisywania w jego imieniu nakazów przyjęcia, przekazania, zwolnienia oraz nakazów wydania osób zatrzymanych;
- występowania w jego imieniu do właściwego sądu rejonowego z wnioskiem o przedłużenie pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców oraz o zmianę środka detencyjnego w stosunku do cudzoziemca umieszczonego w strzeżonym ośrodku⁷.

W okresie objętym kontrolą do dnia 10.10.2014r. naczelnikiem wydziału był [redacted] (od dnia 11.10.2014r. przebywa na zaopatrzeniu emerytalnym), a od dnia 11.10.2014r. obowiązki naczelnika wydziału zostały powierzone do pełnienia [redacted].

W okresie objętym kontrolą stanowisko zastępcy naczelnika ds. cudzoziemców zajmowała [redacted], a stanowisko kierownika Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców [redacted].

1. W zakresie legalności pobytu cudzoziemców w SOC badany obszar oceniono **pozytywnie**.

W okresie objętym kontrolą w SOC osadzonych zostało 180 cudzoziemców, z których każdy otrzymywał numer identyfikacyjny oraz miał zakładane akta cudzoziemca. W toku kontroli dokonano sprawdzenia dokumentacji zawartej w 36 aktach cudzoziemca, w wyniku czego stwierdzono, że każdorazowo cudzoziemiec był osadzany w SOC na podstawie postanowienia sądu oraz nakazu osadzenia. Po dokonaniu

² (Dz.U. z 2013r. poz. 1650 ze zm.) – zwana dalej UoC,

³ Akta kontroli – dowód nr 2 (karty 4-6), dowód nr 3 (karta 7)

⁴ Przyjęto następującą skalę oceny stanu faktycznego: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna

⁵ Zwany dalej – naczelnikiem wydziału

⁶ Zwany dalej – zastępcą naczelnika ds. cudzoziemców

⁷ Akta kontroli – dowód nr 11 (karty 16-19, 21)

⁸ Akta kontroli – dowód nr 12 (karty 24-27)

osadzenia cudzoziemca, naczelnik wydziału pisemnie informował właściwy sąd o osadzeniu cudzoziemca. Kierownik Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców, po przyjęciu cudzoziemca do SOC odnotowywał na postanowieniu sądu fakt jego osadzenia poprzez naniesienie swojego podpisu oraz daty, następnie wyznaczał funkcjonariusza lub pracownika sekcji odpowiedzialnego za prowadzenie jego akt osobowych w czasie pobytu cudzoziemca w SOC, tzw. opiekuna powrotowego cudzoziemca. Pobyt cudzoziemca był przez opiekuna powrotowego monitorowany na bieżąco, w przypadku gdy zbliżał się termin upływu okresu pobytu cudzoziemca dalszy tok postępowania konsultowano z PSG, która prowadziła postępowanie administracyjne wobec cudzoziemca. W przypadku gdy istniały przesłanki do przedłużenia pobytu cudzoziemca w SOC kierowano wniosek o przedłużenie pobytu w SOC do właściwego sądu rejonowego przed upływem pierwotnego terminu osadzenia⁹.

2. W zakresie legalności zwalniania cudzoziemców w SOC badany obszar oceniono **pozytywnie**.

W przypadku osadzonego nr ID 192/14 (przypadek podnoszony w piśmie [redacted]) ustalono, że w dniu 11 września 2014 r. w stosunku do ww. osadzonego została wydana przez Komendanta PSG w Białej Podlaskiej decyzja o zobowiązaniu do powrotu, bez określenia terminu dobrowolnego powrotu cudzoziemca, tym samym podlegała ona przymusowemu wykonaniu. Cudzoziemiec przebywał w SOC w celu przygotowania jego powrotu, m.in. uzyskania dokumentu podróży, którego nie posiadał. W dniu 24 września 2014 r. cudzoziemiec, reprezentowany przez pełnomocnika, złożył do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców odwołanie od powyższej decyzji. W związku ze zbliżającym się upływem terminu pobytu w SOC, Komendant BiOSG złożył do Sądu Rejonowego w Przemyślu wniosek o przedłużenie pobytu cudzoziemca w tym ośrodku. Zgodnie z postanowieniem sądu z dnia 18 listopada 2014 r., na podstawie art. 403 ust. 2 ustawy o cudzoziemcach pobyt cudzoziemca w SOC został przedłużony do dnia 24 lutego 2015 r. W dniu 24 listopada 2014 r. w wyniku rozpatrzenia wniesionego przez cudzoziemca odwołania, Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców uchylił wydaną przez Komendanta PSG w Białej Podlaskiej decyzję o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji w trybie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁰. Jednocześnie w dniu 23 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Przemyślu wydał postanowienie o uchyleniu postanowienia z dnia 18 listopada 2014 r. o przedłużeniu pobytu cudzoziemca w SOC. Cudzoziemiec niezwłocznie po otrzymaniu przez Komendanta BiOSG odpisu przedmiotowego postanowienia, został zwolniony z SOC w dniu 22.01.2015 r. (godz. 15:15)¹¹. Ustalono, że nakaz zwolnienia nie był w tym przypadku wydany z uwagi na to, że cudzoziemiec został zwolniony z SOC z mocy prawa¹². W celu ustalenia zakresu normowania art. 406 UoC zwrócono się do Radcy Prawnego BiOSG o wydanie opinii prawnej. Radca Prawny BiOSG w opinii z dnia 19.02.2015 r. stwierdził, że w powyższym przypadku nie ma zastosowania art. 406 ust. 5 pkt 4a UoC. Decyzja Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców była decyzją kasacyjną wydaną w trybie art. 138 § 2 Kpa nie rozstrzygającą sprawy co do istoty. Komendant BiOSG po otrzymaniu informacji o uchyleniu decyzji, nie miał prawnej możliwości wydania postanowienia o zwolnieniu cudzoziemca z SOC na podstawie art. 406 ust. 1 pkt 1 UoC z uwagi na fakt, iż postępowanie administracyjne wobec cudzoziemca nie zostało zakończone, w związku z czym nie ustały przyczyny uzasadniające stosowanie środka w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku. Z treści opinii wynika, że wydając rozstrzygnięcie dotyczące uchylenia orzeczenia Sądu Rejonowego w Przemyślu w przedmiocie przedłużenia okresu pobytu ww. cudzoziemca w SOC, Sąd Okręgowy w Przemyślu powinien niezwłocznie zawiadomić o powyższym Komendanta BiOSG¹³. W toku czynności kontrolnych ustalono, że w okresie od 23.12.2014 r. do 22.01.2015 r. Komendant BiOSG nie otrzymał odpisu postanowienia w sprawie sygn. akt. II Kz 201/14¹⁴.

W przypadku cudzoziemca o nr ID177/14 (drugi z przypadków podnoszonych przez [redacted]) ustalono, że ww. cudzoziemiec został osadzony w SOC w dniu 13.08.2014 r. na podstawie postanowienia wydanego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy z dnia 13.08.2014 r., na okres 3-ch miesięcy od dnia zatrzymania, tj. do 11.11.2014 r. W związku ze zbliżającym się upływem terminu pobytu cudzoziemca, Komendant BiOSG złożył do Sądu Rejonowego w Przemyślu wniosek o przedłużenie pobytu cudzoziemca w SOC, który postanowieniem z dnia 07.11.2014 r. przedłużył powyższy pobyt na okres kolejnych 3 miesięcy.

⁹ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 19 (karta 41), dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56), dowód nr 38 (karta 77).

¹⁰ (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 267 ze zm.).

¹¹ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39).

¹² Zgodnie z art. 406 ust. 5 pkt 1 UoC, cudzoziemca umieszczonego w strzeżonym ośrodku albo areszcie zwalnia się w przypadku upływu okresu pobytu określonego w postanowieniu w przedmiocie umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku.

¹³ Akta kontroli – dowód nr 15 (karta 37, dowód nr 25 (karty 49-50).

¹⁴ Akta kontroli – dowód nr 32 (karta 70).

W dniu 29.01.2015r. do SOC wpłynęła Decyzja Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców z dnia 27.01.2015r., uchylająca w całości Decyzję Komendanta PSG Warszawa – Okęcie o zobowiązaniu ww. cudzoziemca do powrotu

i przekazująca sprawę do ponownego rozpatrzenia. W dniu 06.02.2015r. do BiOSG wpłynęło postanowienie Komendanta PSG Warszawa – Okęcie o zastosowaniu środków alternatywnych wobec osadzonego cudzoziemca. W związku z powyższym w tym samym dniu Komendant BiOSG wydał postanowienie w przedmiocie zwolnienia cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka na podstawie art. 406 ust. 1 pkt 1 UoC¹⁵ oraz nakaz zwolnienia. Postanowienie zostało wykonane w dniu 06.02.2015r.¹⁶

W wyniku sprawdzenia pozostałych 34 akt cudzoziemców stwierdzono, że:

- w 30 przypadkach cudzoziemcy byli zwalniani z SOC celem wykonania decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia terytorium RP,
- w 1 przypadku cudzoziemiec (ob. Syrii) został zwolniony z SOC na podstawie postanowienia Komendanta BiOSG, na podstawie art. 406 ust. 1 pkt 3 UoC¹⁷ (wydany został nakaz zwolnienia),
- w 3 przypadkach cudzoziemcy na dzień zakończenia czynności kontrolnych (tj. 31.01.2015r.) nadal przebywali w SOC, przy czym w żadnym z powyższych przypadków nie upłynął termin osadzenia określony w postanowieniu sądu o umieszczeniu cudzoziemca w SOC¹⁸.

Ponadto ustalono, że w przypadkach złożenia przez osadzonego cudzoziemca oświadczenia o chęci wykonania decyzji o zobowiązaniu do powrotu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, przedmiotowa decyzja była wykonywana. Powyższy sposób postępowania wynika z wytycznych zawartych w pismach Zarządu do Spraw Cudzoziemców KGSG (z dnia 09.06.2014r. oraz z dnia 28.08.2012r.)¹⁹.

3. W zakresie prawidłowości sporządzania i obiegu dokumentacji służbowej, badany obszar oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Niemniej należy stwierdzić, że powyższe nieprawidłowości nie spowodowały naruszenia przepisów UoC w zakresie pobytu i zwalniania cudzoziemców w SOC.

W okresie objętym kontrolą obowiązki kierownika Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców SOC wykonywał [imię i nazwisko]. W ww. sekcji czynności realizuje 10 osób (9 funkcjonariuszy i 1 pracownik), z czego zadania bezpośrednio związane z prowadzeniem akt cudzoziemca wykonuje 6 osób (5 funkcjonariuszy i 1 pracownik), co znajduje odzwierciedlenie w ich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień. Stwierdzono, że jeden z funkcjonariuszy, prowadzących akta cudzoziemców jako tzw. opiekun powrotowy, nie posiada w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień zapisu, iż do jego obowiązków należy prowadzenie „*akt osobowych cudzoziemca*”, podczas gdy pozostali funkcjonariusze/pracownik realizujący powyższe czynności w swoich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień taki zapis posiadają. W powyższym zakresie wyjaśnienia złożył naczelnik wydziału, z których wynika, że przedmiotowa czynność jest zadaniem czysto technicznym polegającym na gromadzeniu dokumentów bezpośrednio związanych z pobytem cudzoziemca w SOC, a brak powyższego zapisu „*(...) jest jedynie przeoczeniem przy formułowaniu nowych Szczegółowych Zakresów Obowiązków i Uprawnień. Nieuwzględnienie powyższego zapisu, nie zwalniało ww. funkcjonariusza z obowiązku prowadzenia Akt osobowych cudzoziemców*”. Powyższe wyjaśnienia zasługują na uwzględnienie. W trakcie trwania kontroli sporządzony został nowy szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień dla ww. funkcjonariusza, który w części dotyczącej obowiązków (w pkt. 3) uzupełniony został o przedmiotowy zapis²⁰. Powyższe stanowiło uchybienie o charakterze formalnym nie powodującym skutków dla kontrolowanej działalności.

Fakt sprawowania nadzoru nad prowadzonymi aktami cudzoziemca odnotowywany był przez osoby funkcyjne w kartach kontrolnych umieszczonych w każdym akcie. Na podstawie zapisów zawartych w powyższych kartach stwierdzono, że w każdym przypadku nadzoru nad dokumentacją dokonywali: kierownik Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców oraz zastępca naczelnika ds. cudzoziemców. Powyższe zapisy wskazują wyłącznie na fakt przeprowadzenia nadzoru w danym dniu, bez określenia jego zakresu,

¹⁵ Zgodnie z art. 406 ust. 1 pkt 1 postanowienie o zwolnieniu cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka, wydany niezwłocznie z urzędu lub na wniosek cudzoziemca, organ Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek, w przypadku ustania przyczyn uzasadniających stosowanie tych środków.

¹⁶ Akta kontroli – dowód nr 19 (karta 41).

¹⁷ Zgodnie z art. 406 ust. 1 pkt 3 postanowienie o zwolnieniu cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka, wydany niezwłocznie z urzędu lub na wniosek cudzoziemca, organ Straży Granicznej, któremu podlega strzeżony ośrodek, w przypadku stwierdzenia okoliczności innych niż określone w art. 400, uniemożliwiających stosowanie tych środków.

¹⁸ Akta kontroli – dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56).

¹⁹ Akta kontroli – dowód nr 39 (karty 82-89).

²⁰ Akta kontroli – dowód nr 12 (karty 24-27), dowód nr 38 (karta 77).

ewentualnych uwag czy też zaleceń dla prowadzącego, bądź ich braku. Z wyjaśnień naczelnika wydziału wynika, że kierownik ww. sekcji w ramach sprawowanego nadzoru monitoruje na bieżąco sposób realizacji zadań będących we właściwości sekcji związanych z osadzaniem, pobytem i zwalnianiem cudzoziemców. Ponadto nadzór sprawowany był przez zastępcę naczelnika ds. cudzoziemców. Doraźnie nadzór był również prowadzony przez Naczelnika – Kierownika Strzeżonego Ośrodka w Przemyślu. Niemniej z zapisów zawartych w kartach kontrolnych wynika, że w 6 przypadkach zastępca naczelnika ds. cudzoziemców dokonała nadzoru po zwolnieniu cudzoziemca z SOC²¹.

W toku kontroli ustalono, że kierownik Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców we wniosku z dnia 16.12.2014r. o udzielenie urlopu (od dnia 22.12.2014r. do dnia 31.12.2014r.), do pełnienia obowiązków w jego zastępstwie wyznaczył dwoje funkcjonariuszy z korpusu chorążych, pełniących służbę na stanowiskach specjalistów Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców, podczas gdy w powyższej sekcji pełni również służbę na stanowisku starszego specjalisty funkcjonariuszka w stopniu kapitana SG, która w przedmiotowym okresie była obecna w służbie. Z wyjaśnień naczelnika wydziału wynika, iż zwyczaj wyznaczania powyższych osób wynika z przyjętej wcześniej praktyki, stosowanej z polecenia [redacted]. Wyznaczane osoby miały za zadanie wyłącznie ogólne koordynowanie pracy ww. sekcji. Jednocześnie ustalono, że żaden z funkcjonariuszy/pracownik ww. sekcji, realizujących czynności jako opiekunowie powrotowi, nie miał w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień zapisu dotyczącego delegowania na niego obowiązków i uprawnień kierownika sekcji w trakcie jego zastępowania²². Skutkiem powyższego jest brak możliwości w tym zakresie egzekwowania wykonawstwa zadań i odpowiedzialności za ich niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie. Za powyższą **nieprawidłowość** odpowiedzialność ponoszą kierownik Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu [redacted] oraz pełniący w okresie objętym kontrolą funkcję Naczelnika Wydziału – Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu [redacted].

Na podstawie analizy zapisów zawartych w Dzienniku faksów wchodzących (RWD Nr 454/5) prowadzonym w SOC ustalono, że pod numerem 2606 został zarejestrowany dokument, który wpłynął do SOC dnia 19.12.2014r. z Sądu Okręgowego w Przemyślu i został opisany jako „Zaw. posiedzenie MD Tanvir Rahtman”. W rubryce nr 10 „podpis i data pobierającego dokument” widnieje podpis, który jak ustalono należy do [redacted]. Brak jest natomiast jakiegokolwiek zapisu w rubryce nr 9 „komu przekazano: imię i nazwisko”. Powyższy dokument zawierał informację o terminie posiedzenia sądu, w trakcie którego wydane zostało postanowienie o uchyleniu postanowienie w przedmiocie przedłużenia pobytu ob. Bangladeszu (ID192/14) w SOC oraz informacje, że uczestnictwo funkcjonariusza Straży Granicznej w posiedzeniu jest nieobowiązkowe. Stwierdzono, że w aktach osobowych cudzoziemca ID 192/14 brak jest przedmiotowego dokumentu²³. Ww. funkcjonariuszka pobrała przedmiotowy dokument, z uwagi na fakt, że w okresie 22-28.12.2014r. zastępowała kierownika Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców, który przebywał na urlopie wypoczynkowym. Następnie w związku z nieobecnością pracownika będącego opiekunem powrotowym cudzoziemca ID 192/14, przekazała ww. dokument do zajmowanej przez niego kancelarii nr 214²⁴. Funkcjonariusze zajmujący kancelarię nr 214 zaprzeczyli, jakoby w okresie 18-29.12.2015r. została przekazana im przez [redacted] jakakolwiek dokumentacja sądowa dotycząca osadzonego ID 192/14²⁵. Zagubienie powyższego dokumentu stanowiło uchybienie o charakterze formalnym i nie spowodowało negatywnych skutków w kontrolowanej działalności.

W zakresie wykonywania czynności dotyczących osoby osadzonej w SOC podczas nieobecności opiekuna powrotowego danego cudzoziemca, stosowano praktykę polegającą na tym, że jego akta prowadzone były przez pozostałe osoby urzędujące w tym samym pomieszczeniu kancelaryjnym, co nieobecny. Powyższe zasady zostały wprowadzone przez [redacted]. Z analizy oświadczeń funkcjonariuszy Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców wynika, że brak było konkretnych, formalnych ustaleń organizacyjnych w tym zakresie²⁶. Skutkiem braku formalnego wyznaczania osoby odpowiedzialnej za prowadzenie w czasie nieobecności opiekuna powrotowego przydzielonych mu akt osobowych cudzoziemców,

²¹ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 19 (karta 41), dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56), dowód nr 38 (karty 77-78).

²² Akta kontroli – dowód nr 12 (karty 25-26), dowód nr 13 (karty 28, 32-33,35), dowód nr 38 (karta 78).

²³ Akta kontroli – dowód nr 13 (karty 28,30), dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 23 (karta 45).

²⁴ Akta kontroli – dowód nr 13 (karty 28, 34-35), dowód nr 23 (karta 45).

²⁵ Akta kontroli – dowód nr 21 (karta 43), dowód nr 22 (karta 44), dowód nr 34 (karta 72).

²⁶ Akta kontroli – dowód nr 38 (karta 78), dowód nr 29 (karta 58), dowód nr 33 (karta 71), dowód nr 34 (karta 73), dowód nr 35 (karta 74), dowód nr 36 (karta 75), dowód nr 37 (karta 76).

jest brak możliwości egzekwowania wykonawstwa zadań i odpowiedzialności za ich niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie w tym zakresie. Za powyższą **nieprawidłowość** odpowiedzialność ponoszą kierownik Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemysłu oraz pełniący w okresie objętym kontrolą funkcję Naczelnika Wydziału – Kierownika Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemysłu.

Ustalono, że znajdujące się w aktach cudzoziemców oryginały dokumentacji służbowej i urzędowej każdorazowo były rejestrowane w urządzeniach ewidencyjnych. W zakresie sposobu przekazywania i odbierania korespondencji z Sądu Rejonowego w Przemysłu i Sądu Okręgowego w Przemysłu, naczelnik wydziału wyjaśnił, że odbywa się to drogą pocztową. W drodze wyjątku, w sprawach niecierpiących zwłoki stosowana jest procedura odbierania korespondencji przez pracowników SOC bezpośrednio z sądu, po uprzednim telefonicznym uzgodnieniu powyższego²⁷.

W zakresie podniesionej przez [redacted] kwestii, iż w aktach cudzoziemca ID 192/14 znajduje się zarejestrowana jako pismo wnoszące kopia decyzji wydanej przez organ zewnętrzny, bez określenia źródła jej wpływu do SOC ustalono, że przedmiotową decyzję uzyskano od Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców na prośbę Sądu Okręgowego w Przemysłu, po czym niezwłocznie przesłano ją do Sądu Okręgowego w Przemysłu bez zarejestrowania w urządzeniu ewidencyjnym jako pismo wychodzące²⁸. Należy stwierdzić, że jest to niezgodne z zasadami obiegu korespondencji określonymi w § 17 oraz § 19 ust. 5 i 6 Instrukcji Kancelaryjnej Straży Granicznej stanowiącej załącznik do Decyzji nr 59 KGSG z dnia 25 lutego 2010r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej SG²⁹. Powyższe uchybienie miało charakter wyłącznie formalny i nie wywołało skutków dla kontrolowanej działalności.

W wyniku sprawdzenia akt cudzoziemców pod kątem prawidłowości, staranności i rzetelności ich prowadzenia stwierdzono, że:

- 1) z wyjątkiem 3 przypadków (w których na dzień 31.01.2015r. cudzoziemcy nadal byli osadzeni w SOC), na obwołucie każdego akt cudzoziemca dokonane zostało przekreślenie pierwotnie wpisanej końcowej daty okresu pobytu cudzoziemca w SOC, w miejsce której wpisywano nową datę (faktycznego zwolnienia z SOC). Zgodnie z treścią wyjaśnień naczelnika, wpisywanie środkiem trwałym daty końcowej pobytu cudzoziemca w SOC w momencie jego przyjęcia wynikało z polecenia zastępcy naczelnika ds. Cudzoziemców³⁰. Niemniej sposób dokonywania przekreśleń jest niezgodny z zapisem § 15 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej;
- 2) w 1 przypadku w przesłanej do sądu, informacji o osadzeniu cudzoziemca w SOC, jako datę osadzenia podano „15.10.2014r.”, podczas gdy ww. cudzoziemiec został osadzony dnia „25.10.2014r.”³¹;
- 3) w 1 przypadku zaistniała rozbieżność w zakresie godziny zwolnienia cudzoziemca z SOC w poszczególnych dokumentach związanych ze zwolnieniem (potwierdzenie przyjęcia cudzoziemca do konwoju oraz informacja do Komendanta PSG Warszawa – Okęcie)³²;
- 4) w 7 przypadkach w aktach cudzoziemca znajdowały się oryginały dokumentacji dotyczącej zabezpieczenia majątkowego, które zgodnie z rozdzielnikiem widniejącym na powyższych dokumentach powinny zostać przekazane do depozytu SOC; z wyjaśnień naczelnika wydziału w tym zakresie wynika, że „Po zwolnieniu cudzoziemca ze strzeżonego ośrodka dokumenty depozytowe przekazywane są do akt osobowych cudzoziemca, w celu ich archiwizacji. Taki sposób postępowania został polecony przez poprzedniego naczelnika strzeżonego ośrodka”³³;
- 5) akta cudzoziemca składają się z dwóch części, przy czym brak jest jasno określonych kryteriów umieszczenia dokumentów w poszczególnych częściach; z wyjaśnień naczelnika wydziału w tym zakresie wynika, że „W części pierwszej powinny znajdować się dokumenty związane z zatrzymaniem cudzoziemca oraz wszelka dokumentacja sądowa (zarówno korespondencja z właściwym sądem, jak również wszystkie postanowienia). Część drugą mają tworzyć dokumenty związane z przyjęciem i pobytem cudzoziemca w strzeżonym ośrodku”, jednocześnie „W związku z zaleceniami przedstawicieli Zarządu do Spraw Cudzoziemców, będącymi wynikiem przeprowadzonego w dniach 07 – 10.01.2015 r. monitoringu tut.

²⁷ Akta kontroli – dowód nr 38 (karta 78).

²⁸ Akta kontroli – dowód nr 38 (karta 78).

²⁹ Zwana dalej Instrukcją kancelaryjną.

³⁰ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 19 (karta 41), dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56), dowód nr 38 (karta nr 79).

³¹ Akta kontroli – dowód nr 24 (karta 46).

³² Akta kontroli – dowód nr 27 (karta 55).

³³ Akta kontroli – dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karta 53), dowód nr 27 (karta 54), dowód nr 38 (karta nr 79).

*strzeżonego ośrodka, polecono opiekunom powrotowym utworzenie w aktach osobowych cudzoziemca oddzielnej (trzeciej) części dotyczącej wyłącznie procedury identyfikacyjnej i readmisyjnej*³⁴,

- 6) we wszystkich sprawdzonych aktach cudzoziemca założonych w 2014r. znajdował się jeden spis zawartości akt, w którym zawierane były dokumenty znajdujące się w obydwu częściach ww. akt. Stwierdzono przypadki, gdy w spisach:
 - brak było wymienionych wszystkich dokumentów znajdujących się w aktach,
 - brak było zgodności pomiędzy kolejnością wpisanych dokumentów, a faktycznym układem akt,
 - brak było rzetelności w zakresie dokonywania wpisów poszczególnych dokumentów, pozwalających na łatwą ich identyfikację³⁵,
- 7) brak jednolitości w zakresie rejestrowania dokumentów znajdujących się w aktach cudzoziemca, a wpływających od podmiotów zewnętrznych za pośrednictwem faksu³⁶,
- 8) stwierdzono przypadki, gdzie w aktach cudzoziemca:
 - znajdowały się kopie korespondencji osadzonego z Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców w przedmiocie odwołania, które jak wynika z wyjaśnień naczelnika miały charakter wyłącznie pomocniczy i informacyjny,
 - znajdowały się te same dokumenty zarówno w oryginale i kopii lub w postaci kilku kopii; z wyjaśnień naczelnika wydziału w powyższym zakresie wynika miało na celu przyspieszenie obiegu dokumentów i skrócenie okresu pobytu cudzoziemca w ośrodku,
 - dokonywano rozdzielania i umieszczania w różnych miejscach akt dokumentu zarejestrowanego w urzędzeniu ewidencyjnym jako pismo wpływające wraz z załącznikami³⁷;
- 9) we wszystkich przypadkach, w których cudzoziemiec został już zwolniony z SOC, jego akta nie zostały zakończone, poprzez uporządkowanie dokumentacji, opisanie, ponumerowanie kart³⁸.

Powyższe uchybienia miały charakter wyłącznie formalny i nie spowodowały negatywnych skutków w kontrolowanej działalności.

Dokonano ponadto przeglądu Księgi głównej osadzonych RWD Nr 433 poz. 16/14 (Rtd 2391/13), celem porównania zawartych w niej zapisów w zakresie dat i godzin osadzenia i zwolnienia ze SOC cudzoziemców, z informacjami w tym zakresie zawartymi w Aktach osobowych tych cudzoziemców. Stwierdzono, że wpisy dokonywane są w sposób staranny, a zarówno dane cudzoziemców jak i daty i godziny ich osadzenia i zwolnienia zgodne są z zapisami zawartymi w dokumentacji znajdującej się w aktach cudzoziemców³⁹.

VII. Wnioski oraz zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania podmiotu kontrolowanego.

W zakresie dotyczącym organizacji pracy:

- 1) wzmocnić nadzór służbowy nad realizacją wykonywania przez funkcjonariuszy czynności z zakresu objętego kontrolą, jak również nad obiegiem korespondencji;
- 2) wprowadzić formalne ustalenia organizacyjne w zakresie zastępowania w przypadku nieobecności osoby wyznaczonej do prowadzenia akt osobowych danego cudzoziemca;
- 3) sformalizować zastępstwo kierownika Sekcji Obsługi Administracyjnej Cudzoziemców, z delegowaniem konkretnych zadań i uprawnień;

W zakresie dotyczącym prowadzenia dokumentacji:

- 1) dołączyć do akt cudzoziemca kartę przeznaczoną do zamieszczania wpisów z tytułu nadzoru nad prowadzonymi aktami cudzoziemca, zawierających obok potwierdzenia samego faktu przeprowadzenia nadzoru ewentualne uwagi oraz zalecenia;
- 2) stosować obieg dokumentów zgodny z zasadami określonymi w Instrukcji kancelaryjnej, w szczególności w zakresie ich rejestrowania oraz przekazywania;

³⁴ Akta kontroli – dowód nr 38 (karty 78-79).

³⁵ Akta kontroli – dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56).

³⁶ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 19 (karta 41), dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56).

³⁷ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 19 (karta 41), dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56), dowód nr 38 (karta 79).

³⁸ Akta kontroli – dowód nr 17 (karta 39), dowód nr 19 (karta 41), dowód nr 24 (karty 46-48), dowód nr 26 (karty 52-53), dowód nr 27 (karty 54-56).

³⁹ Akta kontroli dowód nr 30 (karty nr 59-64).

- 3) ujednolicić sposób prowadzenia akt cudzoziemca, pod kątem określenia kryteriów umieszczania dokumentów w poszczególnych częściach akt;
- 4) sporządzać spisy zawartości akt dla każdej z części akt cudzoziemca, uaktualniane na bieżąco oraz zawierające wszystkie dokumenty znajdujące się w danych aktach wpisywane w sposób rzetelny, zgodnie z kolejnością ich umieszczenia, a po zwolnieniu cudzoziemca z SOC zakończyć akta;
- 5) akta cudzoziemca prowadzić w sposób rzetelny i przejrzysty umieszczając w nich wyłącznie dokumenty związane z pobytem cudzoziemca w SOC,
- 6) przeprowadzić szkolenie z określonych w Instrukcji kancelaryjnej zasad postępowania z dokumentacją.

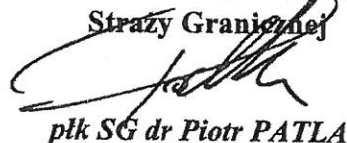
VIII. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce Kontroli Komendy Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu Nr 564/07 na karcie 43 poz. 2.

IX. Na podstawie § 1 Decyzji Nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012r. w sprawie wprowadzania do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w związku z § 32 ust. 4 pkt 3 załącznika do Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012r. w sprawie wprowadzania do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych Dz. Urz. z 2012r., poz. 43 ze zm.) wyznaczam termin 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania, na przesłanie informacji o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Powyższą informację należy przekazać Komendantowi BiOSG za pośrednictwem naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego.

X. Pouczenie

Na podstawie § 39 ust. 8 załącznika do Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012r. w sprawie wprowadzania do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych Dz. Urz. z 2012r., poz. 43 ze zm.) kierownikowi podmiotu kontrolowanego przysługuje prawo przedstawienia stanowiska do sprawozdania w terminie 2 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Komendant
Bieszczadzkiego Oddziału
Straży Granicznej



plk SG dr Piotr PATLA

Przedstawił do podpisu:

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI I AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

ppłk SG Mariusz WRÓBEL

Wykonano w 2 egzemplarzach.

Egz. nr 1 – Naczelnik Wydziału – Kierownik Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Przemyślu

Egz. nr 2 – Komendant BiOSG.

Sporządził: zespół kontrolny

Wykonał: W. Ogrodniczak

Data: 12.03.2015r.